

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

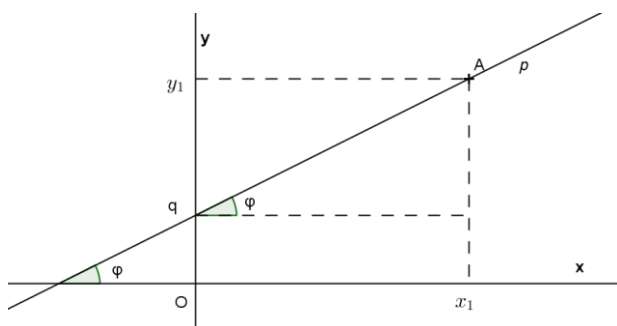
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01/0021“

SMĚRNICOVÝ TVAR ROVNICE PŘÍMKY

SMĚROVÝ ÚHEL PŘÍMKY je úhel, který přímka svírá s kladnou poloosou x .

SMĚRNICE PŘÍMKY je číslo ve tvaru

$$k = \operatorname{tg} \varphi$$

SMĚRNICOVÝ TVAR ROVNICE PŘÍMKY p , která je daná směrovým úhlem φ a bodem $A[x_1; y_1]$, zapíšeme pro libovolný bod $X[x; y]$ přímky p ve tvaru

$$y = kx + q.$$

Směrnice tvar rovnice přímky není definovaný pro přímky rovnoběžné s osou y .

ODVOZENÍ: Z obecné rovnice přímky vyjádříme y .

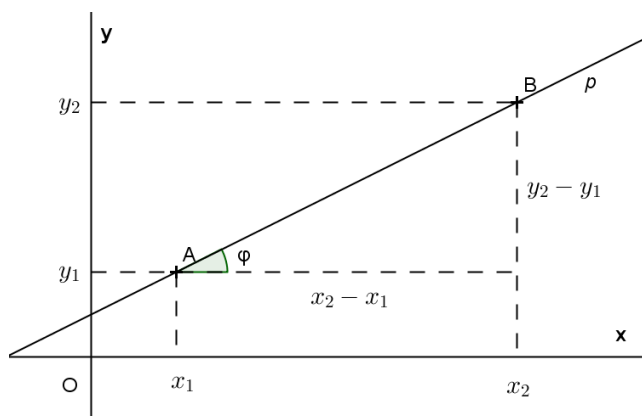
$$\begin{aligned} ax + by + c &= 0 & | -ax - c \\ by &= -ax - c & | : b \quad b \neq 0 \\ y &= -\frac{a}{b}x - \frac{c}{b} \\ \underline{y = kx + q}, & \text{ kde } k = -\frac{a}{b}, q = -\frac{c}{b} \end{aligned}$$

**Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí
prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým
zaměřením**

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01.0021“

SMĚRNICI PŘÍMKY AB zadané body $A[x_1; y_1]$, $B[x_2; y_2]$
pro $x_2 \neq x_1$, zapíšeme ve tvaru

$$k = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

ODVOZENÍ: Souřadnice bodů $A[x_1; y_1]$, $B[x_2; y_2]$ dosadíme do rovnice $y = kx + q$. Z rovnic vyjádříme k .

$$y_1 = kx_1 + q \quad | \cdot (-1)$$

$$y_2 = kx_2 + q$$

$$-y_1 = -kx_1 - q$$

$$y_2 = kx_2 + q \quad \text{sečteme}$$

$$y_2 - y_1 = kx_2 - kx_1$$

$$y_2 - y_1 = k \cdot (x_2 - x_1) \quad | : (x_2 - x_1)$$

$$k = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01.0021“

PŘÍKLAD 1

Napište směrnicový tvar rovnice přímky p , která má směrnici $k = -3$ a prochází bodem $A[-2;1]$.

ŘEŠENÍ:

Dosadíme do vzorce $y = kx + q$.

Dosadíme $k = -3$: $y = -3x + q$

Rovnice musí platit pro $A \in p$.

Dosadíme $A[-2;1]$: $1 = -3 \cdot (-2) + q$

Vypočítáme q : $1 = 6 + q$

$$\underline{q = -5}$$

Dosadíme do směrnicového tvaru: $\underline{y = -3x - 5}$

SMĚRNICOVÝ TVAR ROVNICE PŘÍMKY: $\underline{y = -3x - 5}$

PŘÍKLAD 2

Napište směrnicový tvar rovnice přímky p , která prochází bodem $A[0;2]$ a má směrový úhel 60° .

ŘEŠENÍ:

Vypočítáme směrnici $k = \operatorname{tg} \varphi$ a dosadíme do vzorce $y = kx + q$.

Dosadíme směrový úhel $\varphi = 60^\circ$: $k = \operatorname{tg} 60^\circ$

$$\underline{k = \sqrt{3}}$$

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01.0021“

Dosadíme směrnici $k = \sqrt{3}$: $y = \sqrt{3}x + q$

Dosadíme $A[0;2]$: $2 = \sqrt{3} \cdot 0 + q$

$$\underline{q = 2}$$

Dosadíme do směrnicového tvaru: $\underline{y = \sqrt{3}x + 2}$

SMĚRNICOVÝ TVAR ROVNICE PŘÍMKY: $\underline{y = \sqrt{3}x + 2}$

PŘÍKLAD 3

Napište obecnou rovnici přímky p : $y = -2x - 1$.

ŘEŠENÍ:

Směrnicový tvar rovnice přímky převedeme na obecnou rovnici tak, že všechny členy rovnice převedeme na jednu stranu.

$$y = -2x - 1 \quad | + 2x + 1$$

$$\underline{2x + y + 1 = 0}$$

OBEČNÁ ROVNICE PŘÍMKY: $\underline{2x + y + 1 = 0}$

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01/0021“

PŘÍKLAD 4

Napište směrnicový tvar rovnice přímky

a) $p: 2x + y - 6 = 0$

b) $p: 2x + 3y - 6 = 0$

ŘEŠENÍ:

Obecnou rovnici přímky převedeme na směrnicový tvar tak, že z obecné rovnice vyjádříme y .

a) $2x + y - 6 = 0$ $|- 2x + 6$

$$\underline{y = -2x + 6}$$

b) $2x + 3y - 6 = 0$ $|- 2x + 6$

$$3y = -2x + 6 \quad |: 3$$

$$\underline{y = \frac{-2}{3}x + 2}$$

SMĚRNICOVÝ TVAR ROVNICE PŘÍMKY:

a) $\underline{y = -2x + 6}$

b) $\underline{y = \frac{-2}{3}x + 2}$

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01/0021“

PŘÍKLAD 5

Napište směrnicový tvar rovnice přímky AB, kde $A[4;6]$, $B[2;-4]$.

ŘEŠENÍ A:

Vypočítáme směrnici přímky AB podle vzorce $k = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$

$$A[4;6], B[2;-4]: \quad k = \frac{-4-6}{2-4}$$

$$k = \frac{-10}{-2}$$

$$\underline{k = 5}$$

Vypočítanou hodnotu směrnice dosadíme do vzorce $y = kx + q$:

$$\text{Směrnice } k = 5: \quad y = 5x + q$$

$$\text{Dosadíme bod } A[4;6]: \quad 6 = 5 \cdot 4 + q$$

$$6 = 20 + q$$

$$\underline{q = -14}$$

Dosadíme do směrnicového tvaru: $\underline{y = 5x - 14}$

SMĚRNICOVÝ TVAR ROVNICE PŘÍMKY: $\underline{y = 5x - 14}$

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zvýšení matematických a odborných jazykových znalostí prostřednictvím ICT u žáků středních škol s technickým zaměřením

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.14/01.0021“

ŘEŠENÍ B:

Přímku AB vyjádříme obecnou rovnicí, kterou převedeme na směrnicový tvar.

Vypočítáme směrový vektor a převedeme ho na normálový:

$$A[4;6], B[2;-4] \quad \vec{AB} = (-2; -10) \text{ směrový vektor}$$

$$\vec{n} = (10; -2) \text{ normálový vektor}$$

Dosadíme do vzorce obecné rovnice přímky $ax + by + c = 0$:

$$\vec{n} = (10; -2): \quad 10x - 2y + c = 0$$

$$A[4;6]: \quad 10 \cdot 4 - 2 \cdot 6 + c = 0$$

$$40 - 12 + c = 0$$

$$28 + c = 0$$

$$c = -28$$

$$\text{Obecná rovnice:} \quad \underline{10x - 2y - 28 = 0}$$

Obecnou rovnicí převedeme na směrnicový tvar:

$$10x - 2y - 28 = 0 \quad | -10x + 28$$

$$-2y = -10x + 28 \quad | :(-2)$$

$$\underline{y = 5x - 14}$$

SMĚRNICOVÝ TVAR ROVNICE PŘÍMKY: $y = 5x - 14$